

Informator

Polskiego Związku Towarzystw
Kupieckich Wojew. Śląskiego.

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Andrzeja 6. Kierownik redakcji: Józef Walusz.
Tel. 16-12. — Rachunki bankowe: Górnośląski Bank Handlowy w Katowicach

Prenumerata: Kwartalnie zł. 3,00. Numer pojedynczy zł. 0,50.
Dla członków Związku bezpłatnie. — — Ceny ogłoszeń przesyła się na życzenie.

„VESTA“

Bank Wzaj. Ubezpieczeń
w Poznaniu Założ. 1873 r.

Tow. Wzaj. Ubezpieczeń
od Ognia i Gradobicia

Tow. Asekuracyjne i Reasekuracyjne S. A.
Oddział Śląski w Katowicach, ulica 3-go Maja 36 a

Ubezpiecza na życie, dożycie rent etc,
od nieszczęśliwych wypadków, odpo-
wiedzialności prawno-cywilnej, samo-
chody od uszkodzenia.

Ubezpiecza od ognia fabryki, zakłady
przemysłowe etc, od kradzieży
z włamaniem, od gradobicia, trans-
porty.

„VESTA“ jest najstarszem Tow. Ubezp. polskim w byłym
zaborze pruskim, i pomimo akcentowania swej polskości
przetrwiała prześladowania władz niemieckich.

„VESTA“ posiada w Rzeczypospolitej 18 oddziałów.

Na Śląsku znajdują się generalne agentury:

w Rybniku ul. Korfantego nr. 11, telefon 112 — w Pszczy-
nie Rynek nr. 10, tel. 59, w Tarn. Górach Rynek, nr. 19, tel.
1197, w Wielkich Hajdukach Krakowska 159, telefon 264.

Kierownik Oddziału Śląskiego pan Tomasz Kowalczyk należy do Zarządu
polskiego Związku Tow. Kupieckich Woj. Śląskiego w Katowicach.

Nakładem: Polskiego Związku Towarzystw Kupieckich Województwa Śląskiego
w Katowicach (Walenty Jerzykiewicz, Katowice).

Drukiem: Drukarni „Gońca Śląskiego“ w Katowicach.

Śląska Centrala Handlowa

Tow. Akc.

Tel. 13-06

Tel. 17-61

Katowice - ul. 3 Maja 19.

Hurtownia kolonjalno-spożywcza
Własna palarnia kawy

Telefon 7   **Oddział w Rybniku**   ul. Sobieskiego 11

SÓL WIELICZKA

w ładunkach wagonowych

po cenach ustalonych przez Ministerstwo Skarbu, Departament Akcyz i Monopoli.

Biuro sprzedaży soli w Warszawie, .

z 20 dniowym kredytem

poleca

Robert Ogorzał i Józefa Filipowiczowa

Królewska Huta

Telefon 1483

ulica Piastowska 21

Telefon 1483

Informator

**Polskiego Związku Towarzystw
Kupieckich Wojew. Śląskiego.**

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Redakcja i Administracja: Katowice, ul. Andrzeja 6. Kierownik redakcji: Józef Walusz.
Tel. 16-12. — Rachunki bankowe: Górnośląski Bank Handlowy w Katowicach

Prenumerata: Kwartalnie zł. 3,00. Numer pojedynczy zł. 0,50.

Dla członków Związku bezpłatnie. — — Ceny ogłoszeń przesyła się na życzenie.

TREŚĆ: Dział gospodarczy. — Dział podatkowy. — Sprawy celne. — Sprawy
Gdańska. — Targi i Wystawy. — Komunikaty. — Różne. — Sprostowanie.

Dział gospodarczy.

KUPIECTWO A BUDOWA FLOTY HANDLOWEJ.

Jak już zresztą członkom naszym wiadomo odbyło się w dniu 24. b. m. w sali Magistratu w Katowicach posiedzenie „Razem” Rady Związków Towarzystw Kupieckich Zachodniej Polski. Byli zatem delegaci z Grudziądza, Poznania, Bydgoszczy i Katowic. Na zebranie to przybyli między innymi dowódcą okrętu szkolnego „Lwów” p. Kapitan Stankiewicz, oraz kapitan Sprung znany propagator idei utworzenia zaczątku własnej floty handlowej, z życzeniem przedłożenia kupiectwu Polski Zachodniej szkicu obecnego położenia, oraz programu najbliższej przyszłości. P. kapitan Stankiewicz zobrazował palącą potrzebę konkretnego pomysłu o własnych statkach,

choćby początkowo w jaknajskromniejszych rozmiarach, dając przytem szkice kalkulacyjne ładunków morskich. P. kapitan Sprung zreasumował wszelkie dotychczasowe poczynienia w danej kwestji, podając powody często niekorzystnych wyników ostatecznych. Tworzono lekko-myślnie placówki, dobierano nieodpowiednie kierownictwa i materiały okrętowy, niewykonywano należytej kontroli i było powody pierwszych niepośpieszających wyników.

Obecny na zebraniu senator i prezes Górnośląskiej Izby Handlowej p. Kowalczyk zachęcał do kontynuowania wysiłków, gdyż państwo nie umiejące wykorzystać morza będzie niewolnikiem państw innych. P. kapitan Stankiewicz uważa Radę Związków Polski Zachodniej za

Dziennik 1925
20. II 1925
0-10157

kompetentny czynnik uchwycenia inicjatywy w powyższej sprawie, gdyż sprawa własnej floty jest ściśle związana z sprawą handlu polskiego, a handel ten najwięcej polskim jest w dzielnicach zachodniej. Mówca prosi Radę o uchwycenie sprawy tej w swe ręce i o przyczynienie się do urzeczywistnienia tak żywotnych zagadnień.

Zebrani przedstawiciele Rady przyjęli jednomyślnie propozycje pp. kapitanów Stankiewicza i Sprunga. Na wniosek Związku Pomorskiego i Śląskiego polecono Związkowi Towarzystw Kupieckich w Poznaniu dalsze szczegółowe opracowanie projektowanej akcji. Poniżej podajemy rezolucję podjętą na posiedzeniu.

REZOLUCJA.

(Razapol) Rada Związków Towarzystw Kupieckich Zachodniej Polski (po wysłuchaniu referatów p. kapitana Sprunga i Stankiewicza, kapitana statku „Lwów“ z Gdańska uchwala przystąpić do stworzenia Towarzystwa budowy polskiej floty handlowej. Protektorat obejmie Rada, a do współpracy należy poprosić instytucje społeczne i prywatne, delegujące ewentualnie swoich przedstawicieli.

W tym celu stworzy się komitet organizacyjny w skład prezentowany przez 4 prezesów którego wsłziby

„Razapol“ reprezentowany przez

4 prezesów lub delegatów,

Izby Handlowe po 1 delegacie,

Izby Rolnicze po 1 delegacie,

Z. O. K. Z. 1 delegat,

Banki prywatne 1 delegat,

Departament Marynarki Handlowej 1 delegat,

Kupcy i Przemysłowcy z Gdańska 1 delegat,

3 syndykaty dziennikarzy po 1 delegacie,

Związek Producentów Rolnych 1 delegat,

Związek Fabrykantów 1 delegat

Bank Gospodarstwa Krajowego 1 delegat,

p. kapitan Sprung (jako referent fachowy),

p. Stankiewicz kapitan (jako referent fachowy).

Prace przygotowawcze do czasu zwołania pierwszego wspólnego posiedzenia komitetu porucza się Związkowi Towarzystw Kupieckich w Poznaniu gdzie też będzie mieścić się Sekretariat Komitetu.

—0—

O POŻYCZKE AMERYKAŃSKIEJ.

Nietylko w świecie handlowym i przemysłowym, ale śmiało rzecz można cała Polska przyjęła z wielkim zadowoleniem wiadomość Rządu, że uzyskamy w Ameryce pożyczkę, niabyto na bardzo korzystnych warunkach. Czynniki miarodajne nadawały sprawie charakteru jakoby wielkiego zwycięstwa na rynku pieniężnym. 8 % oprocentowania wydawały się bajeczną sprawą, jednakowoż przy bliższem zbadaniu rzeczy okazuje się, że Polska robi interes bodaj, że jeden z jaknajgorszych przyjmując pożyczkę na 20 lat przy kursie emisyjnym 86 i podaje poniżej porówna-

nie amerykańskich pożyczek innych państw wykazujące różnicę między pożyczką dla Polski, a dla Szwecji.

W niskim kursie emisyjnym kryje się niezdrowe oprocentowanie, bo za każde 100 dolarów otrzymujemy tylko 86 dolarów, czyli

Państwo	Suma	%	Kurs emisyjny	Czasokres
Szwecja . .	30 milj. dol.	5½	99½ za 100	30 lat
Kolumbia .	6 milj. dol.	8	98 " "	21 "
Francja . .	100 milj. dol.	7	94 " "	25 "
Polska . . .	50 milj. dol.	8	86 " "	20 "

50. milj. dol. po kursie 5,20 za dolar jest 260 milj. złotych, ponieważ kurs emisyjny wynosi 86 za 100 otrzymujemy do 25. lutego 1925 r. gotówką tylko Zł. 223,600,000.—

a zatem zarabiają przy wręczeniu nam amerykańscy bankierzy jednym zamachem 36,400,000.— złotych,

za powyższe 223,600,000.— zwrócimy Ameryce w ciągu lat 20, sumę 416,000,000.— jako oprocentowanie,

inaczej mówiąc będziemy kapitał ten oprocentowali nie po 8 %, a po 9,30 .

Rzecz prosta, że poza procentem powyżej obliczonym zwrócić musimy jeszcze i kapitał, ale nie 223,600,000.— zł., a pełne 260,000,000.— zł. Niezależnie od tego należy zwrócić uwagę na parytet złota i przypuszczać należy, że za rok najdalej dwa tak w Polsce, jak w innych krajach będzie można otrzymywać kapitał na 4%, a co wtedy? państwo będzie musiało płacić 8 % od pożyczki amerykańskiej, a społeczeństwo nie będzie chciało z niej korzystać i społeczeństwo drogą podatków będzie musiało pokrywać różnicę między

oprocentowaniem normalnym i oprocentowaniem pożyczki amerykańskiej, o ile w umowie pożyczki nie ma klauzuli, że procent reguluje się stosownie do procentu międzynarodowego. Mamy dowód, iż Szwecja liużyła się z takim stanem parytetu złota, jak powyżej wspominałam, gdyż otrzymała pożyczkę amerykańską prawie, że na przedwojennych zasadach, bo po 3½% przy kursie 99½. Ciekawe, że Ameryka dając nam pożyczkę wiedząc, że zapas złota w Banku Polskim nie ma równego sobie w Europie w stosunku do obligacji, jednakowoż tak lichwiarski proc. od nas pobierana. Co dziwniejsze, że od starej pożyczki amerykańskiej 900,000,000.— zł. płacimy tylko 3½%.

Jedną stroną dodatnią ma pożyczka, mianowicie, że nie pociągnęła z sobą żadnych zastawów i świadczy, że banki amerykańskie wierzą w zdolność i chęć płatniczą Rzeczypospolitej Polski. Dotychczas można było spostrzedz, że tam gdzie państwo uzyskało zagraniczną pożyczkę w ślad za nią szły pożyczki prywatne i w Niemczech pożyczki prywatne dla handlu i przemysłu

przekraczają dziesięciokrotnie pożyczkę amerykańską rządową. Z tą należy wnioskować, że i u nas taki sam proces finansowy się odbyć powinien, zależnym będzie przypływ prywatnych kapitałów amerykańskich do banków polskich i przemysłu, od sprężystości kierowników naszych dużych banków i zaufania jakie sobie wyrobi nas przemysł zagranicą, zwłaszcza w Ameryce, przyczem zaznaczam, że eksport tekstyliu łódzkiego i andrychowskiego do Brazylii, Argentyny się zaczął i jeśli panowie fabrykańci nie zechcą szwindlować przy zestawieniu surowców i używać będą dobre barwniki, zapowiada się dobry zbył towaru eksportowego, lecz obawiać się należy, że tak zwani „Łódzer Mensch“ fabrykańci, którzy fabryk nie mają, naturalnie litwacty żydzi, zarzucą rynek amerykański „bowiem“ tandetą bezwartościową i zdyskredytują towar Łódzki, jak go zdyskredytowali na innych rynkach. Nasze placówki państwowe powinny konsumentom amerykańskim wysyłać spis tylko uczciwych i znanych fabrykantów i ostrzegać przed tandeciarzami, aby zapobiedz dyskredytowaniu polskiego wyrobu. Spotkałem się n. p. z towarem wyrobu niemieckiego naśladowający wyroby łowickie, naturalnie tandete i o dziwo przyczepiona była kartka z napisem polskim, „wzór łowicki“, barwnik był gatunku najgorszego i przy zamknięciu tworzył jedną burą plachtę zalewając desenie. Widać ztąd, że i Niemcy podstępem będą usiłovali dyskredytować nasze towary, aby sobie zapewnić zbył, gdyż pojawiają się desenie łowickie w Chicago dobrego wy-

konania z napisem „wykonany w Niemczech“.

P. K.

—o—

ZNIŻENIE STOPY DYSKONTOWEJ.

Bank Polski poczynawszy od dnia 1. lutego zniżył stopę dyskontową do 7 i pół procent w stosunku rocznym, wobec czego ulegnie również znacznej niżce i dyskonto prywatne, a co za tem idzie powiększą się chyba wkłady oszczędnościowe do P. K. O. jak również i do banków prywatnych bo niektóre również zmniejszyły dyskonto do 15 procent w stosunku rocznym.

—o—

SPRAWA REJESTRACJI SĄDOWEJ.

Przypominamy członkom naszym doniosłość sądowego zarejestrowania firmy. Każdy kupiec polski powinien uważać sobie za obowiązek być sądownie zarejestrowanym.

Sposób zgłoszenia się poda- liśmy dokładnie w Nr. 2 naszego organu z ub. r. str. 5. oraz w Nr. 1 b. r.

—o—

OBNIŻENIE WYSOKOŚCI ODSETEK PRAWNYCH.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24. 1. 1925 (Dz. U. Nr. 9 poz. 72), odsetki prawne, obowiązujące dotychczas w wysokości 24 % w stosunku rocznym, poczynawszy od dnia 1. lutego 1925 r., obniża je się do 15 od sta rocznie. Do tytułów prawnych powstałych

przed 1. lutym 1925 r. będzie słosowana ta sama stopa procentowa (15 %), jednakże z tem zastrzeżeniem, że odsetki te liczone będą od dnia 1. lutego 1925 r., a za okres czasu poprzedzający tę datę stosuje się odsetki danego czasokresu. Zw. Tow. Kup. daje wyraz swemu zadowoleniu z przejawiającej się dążności Min. Skarbu unormowania życia gospodarczego. Prawdą jest, że dalecy jesteśmy jeszcze od stosunków przedwojennych, kiedy

wysokość stopy procentowej spadała w niektórych krajach niżej 3-ch od sta, a i obecnie odsetki prawne Stanów Zjednoczonych nie przekraczają 3 %, a na krótkie terminy (tydzień, miesiąc) w kraju tym udzielane są pożyczki nawet na 20 % w stosunku rocznym. To jednak obniżenie z górą 40 % stopy procentowej stanowi znaczny krok ku poprawie i świadczy o naszym wzmocnieniu się, oraz dążności do pracy normalnej.

Dział podatkowy.

WYKUPIENIE PATENTÓW Za ROK 1925.

Przypominamy raz jeszcze członkom naszym, że wykupienie patentów na rok 1925 dla Województwa Śląskiego kończy się z dniem 28. lutego b. r. Szczegółowo omówiliśmy sprawę już w nr. 5 „Informatora“ roku 1924.

—o—

ZMIANA STOPY PODATKU DOCHODOWEGO.

Min. Skarbu ukończyło pracę dotyczącą zmiany tabeli ustalającej wysokość podatku dochodowego. Opracowany projekt zmiany tabeli przewiduje obniżenie dotychczasowej minimalnej sumy dochodu rocznego podlegającej opodatkowaniu. Obniżenie to ma wynosić 600 zł.

—o—

W SPRAWIE ODSETEK ZA ZWŁOKĘ.

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło w okólniku L. D. P. O.

5928/V. w jaki sposób należy traktować pod względem odsetek, względnie kar za zwłokę wstrzymania kroków egzekucyjnych.

O ile egzekucja została wstrzymana, skutkiem, wniesionego przez płatnika, zażalenia na wymiar podatku na czas do rozpatrzenia tego odwołania, — należy liczyć karę za zwłokę w wysokości określonej w art. ustawy z 3. lipca ub. r. (Dz. U. 73/721) t.j. 4 % mies. (względnie 1 % przy podgruntowych po 15 dniach ulgowych).

Jeżeli natychmiast wstrzymano egzekucję z powodu stwierdzonej niemożności zapłacenia przez płatnika w terminie — kary za zwłokę stosowane być mają według art. 4 powołanej ustawy w wysokości 1 % miesięcznie.

—o—

ULGI DLA PŁATNIKÓW W UISZCZANIU PODATKÓW.

Wobec znacznego obciążenia ludności podatkami państwowe-

mi i komunalnemi, Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Skarbu uznało za konieczne, aby związki komunalne przy ściąganiu podatków przestrzegały zasad następujących: terminy płatności dani komunalnych należy ustanawiać w ten sposób, by odpowiadały zarówno warunkom życiowym, jak i gospodarczym. Należy baczyć, by terminy płatności tych danin nie zbiegały się z terminem płatności danin państwowych. Przytem — według zarządzenia wymienionych ministerstw — płatnik powinien być zawczasu zawiadomiony o terminach płatności poszczególnych danin komunalnych.

WYJAŚNIENIE W SPRAWIE BILANSÓW OTWARCIA W ZŁOTYCH.

Ministerstwo Skarbu donosi: Z przedstawionych dotychczas bilansów otwarcia w złotych, sporządzonych na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 25. czerwca 1924 r. o bilansowaniu w złotych oraz określeniu w złotych kapitałów własnych przedsiębiorstw obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych (Dz. Ust. Nr. 55. poz. 542) okazuje się, iż w wielu wypadkach rozporządzenie powyższe nie zostało właściwie zrozumiane, skutkiem czego bilanse zostały porządzone wadliwie. Celem usunięcia powyższej wadliwej interpretacji wspomnianego rozporządzenia Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu podaje do wiadomości następujące wyjaśnienie:

1. Kapitał zakładowy spółki akcyjnej może w myśl § 5 powo-

łanego rozporządzenia osiągnąć najwyżej sumę jaką wypadnie z przeliczenia wpłaconego kapitału zakładowego na złote według kursów z dat zamknięcia odnośnych emisji akcji.

Za wpłatę na kapitał zakładowy uważa się całą cenę emisyjną akcji wypuszczonych w markach polskich z potrąceniem kosztów emisji. Od przeliczonego w ten sposób kapitału zakładowego nie będzie pobierana opłata emisyjna ani też podatek giełdowy.

W bilansie otwarcia w złotych winny być podane dotychczasowe emisje z datami ich zamknięcia.

2. W myśl § 12 łącznie akcji przy przerachowaniu bilansu winno nastąpić zgodnie z przepisami § 8, a zatem wartość nominalna akcji nie może być niższa od 10 zł., natomiast może być wyższą.

3. Płóć akcji opiewająca na złote wydanych przy przerachowaniu bilansu nie może być większą od dotychczasowej ich ilości.

4. Przepisy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25. czerwca 1924 r. nie odnoszą się do spółek akcyjnych, mających siedzibę za granicą.

5. Przedsiębiorstwa, które już sporządziły bilans otwarcia w złotych, opierając się na interpretacji rozporządzenia z dn. 25. czerwca 1924 r. niezgodnie z zasadami niniejszego wyjaśnienia, mogą te bilanse uzupełnić.

Obliczenie kapitału zakładowego spółki akc. w sposób nie odpowiadający wymaganiom Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej i Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 1. lipca 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 61 poz. 612), jak np. przeliczenie

kapitału zapasowego na kapitał zakładowy w granicach wyższych od podanych w punkcie 1 niniejszego wyjaśnienia, podlega zatwierdzeniu rządowemu, jako zmiana statutu Spółki.

Minister Skarbu.

PRZELICZANIE DŁUGÓW W OBCYCH WALUTACH PRZY PODATKU MAJĄTKOWYM.

Ministerstwo Skarbu Departament Podatków i Opłat donosi nam pod L. DPO. 7203/V/24. Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre Władze wymiarowe podatku majątkowego niewłaściwie interpretują przepisy ustawy o podatku majątkowym, oraz rozporządzeń, dotyczące sposobu przeliczenia długów w obcych walutach przy ustaleniu wartości przedsiębiorstw, prowadzących prawidłowo księgi Handlowe.

Wobec tego Ministerstwo Skarbu przypomina treść odnosnych przepisów ustawy o podatku majątkowym, oraz rozporządzenia 11-go, wykonawczego Min. Skarbu z dn. 15. listopada 1923 r., w myśl których zarówno należności jak i długi w obcych walutach przelicza się według przeciętnego kursu tych walut z miesiąca czerwca 1923 roku. Wyjątek stanowią należności i długi wyrażone w walutach byłych państw zaborezych, które winny być przerachowywane na zasadach, ustalonych w § 8 rozporządzenia IV-go wy-

konawczego Ministra Skarbu z dnia 1. stycznia 1924 r.

Dla przeliczeń należności i długów w obcych walutach obowiązuje następująca tabela, obejmująca przeciętne kursy z miesiąca czerwca 1923 r. kursy giełdy warszawskiej w dniu 1. lipca 1923 r., oraz ceny monet złotych i srebrnych, jako też kruszcza złota i srebra na 1. lipca 1923 r.:

Waluta	Kurs przeciętny	
	z czerwca 1923	w dniu 1. lipca 1923
Dolar ameryk.	82 922,—	104 000,—
Funt szterling	386 192,—	476 800,—
Frank francuski	5 297,—	6 340,—
Frank szwajc.	14 937,—	18 250,—
Frank belgijski	4 545,—	5 390,—
Floren holend.	32 613,—	40 800,—
Lir włoski	3 787,—	4 570,—
Korona czeska	2 499,—	3 090,—
Korona austr.	1,08	114,—
Korona węgier.	9,50	12,—
Korona szwedzka	22 250,—	27 600,—
Korona norweg.	13 842,—	17 000,—
Marka niem.	0,80	0,61
Marka finlandz.	2 307,—	2 900,—
Leje rumuńskie	422,—	530,—
Dinar jugosł.	947,—	1 180,—
Korona duńska	14 352,—	18 090,—

Nazwa monet	Cena monet i kruszcza w dniu 1. lipca 1923	
	złotych	srebrnych
Rubel	50 329	35 225
Marka niem.	23 304	9 785
Korona austr.	19 819	8 170
Unia łacińska	97 850	8 170
Dolar ameryk.	—	47 085
Funt szterling	476 130	10 235
Korona skandyn.	26 218	11 740
Gulden holend.	39 327	18 480sh
Dukat austr.	223 815	—
Dukat belgijski	223 295	—
Funt turecki	429 165	—
Floren austr.	—	21 740
Kruszec 1 gram	65 025	1 957

Sprawy celne.

W uzupełnieniu obowiązującej taryfy celnej wprowadza się następującą uwagę do pozycji 247 i 248.

„Uwaga: Kwalifikowane nasiona zbóż arych, wymienionych w pozycjach 247 i 248, za każdorazowym pozwoleniem Min. Skarbu — bez cła“.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 29. stycznia br. i obowiązuje na całym obszarze celnym (Dz. U. R. P. nr. 9 z dnia 29. I. 25 r.)

Taksy opłat za roboty fizyczne policzone przez agencje celne kolei państwowych.

Stosownie do rozporządzenia Min. Kolei z dnia 23. stycznia 1925 r., począwszy od 1. lutego br. pobierać się będzie:

„Za przeładowanie towarów tranzytowych z wagonu do wagonu po 20 gr. od 100 kg., z wyjątkiem rud metalicznych i mineralnych (poz. 138 taryfy celnej), od których opłata za przeładowanie wynosi 12 gr. od 100 kg.“ (Dz. U. R. P. nr. 9 z dnia 29. I. 1925 r.)

Sprawy Gdańska.

BOJKOT TARGÓW GDAŃSKICH.

W ostatnich dniach Gazeta Gdańska umieściła artykuły p. St. Zakrzewskiego. Artykuł ten Agencja Wschodnia w streszczeniu drogą telegraficzną rozesłała prasie całej Polski. Ponieważ artykuł ten w imię korzyści polskich sfer gospodarczych, przestrzega przed bojkotem Gdańska i Targów Gdańskich, musiał on wprowadzić pewien zamęt do jednolitej opinii kupiectwa naszego. Zamęt ten stał się zrozumiały, jeśli uwzględnimy, że wiadomość tę otrzymało się ze strony polskiej agencji prasowej (w jakim celu? P. R.), opierając się w danym wypadku na artykule w Gazecie Gdańskiej, która dotychczas zawsze stała na stanowisku narodowym, a jeszcze w

czasie ostatnich jesiennych Targów Gdańskich nie wykazywała tyle entuzjazmu, co obecnie.

Należy wobec tego zastanowić się, czy głoszenie bojkotu jest usprawiedliwione i jakie są powody skłaniające autora artykułu do odmiennego stanowiska. Głównym powodem jest, oczywiście, charakter służbowy p. Zakrzewskiego. Jako urzędnik Targów Gdańskich jest odnośny artykuł zwykłą funkcją opłacanego urzędnika, wobec instytucji dającej byt. Charakter służbowy autora tłumaczy wskutek tego dostatecznie powody operowania argumentami tak mało przekonywującymi, którym rzeczywistość zadaje kłam. Autor twierdzi, że nie sfery gospodarcze są winne, lecz senat, ergo jest bojkot sfer gospodarczych niesłuszny. Dalej, że, nie biorąc udziału w Targach, szkodzi-

my własnemu eksportowi, gdyż Targi są imprezą dla eksportu polskiego.

Oczywiście, że bojkot ten odczuwać zaczynają już sfery przemysłowe oraz kupieckie w Gdańsku, wskutek czego coraz to więcej podkreślają swą niewinność i apolityczność w zastrzeżeniu stosunków. Szczególnie w ostatnich dniach odwiedzają liczni właściciele gdańskich firm, względnie reprezentanci kupiectwa nasze, przekonywując o niesłuszności i niecelowości bojkotu, sondując przytem faktyczną sytuację. Nie potrzeba tłumaczyć, że o błuda i dwulicowość gdańskich kupców jest zbyt przejrzyste, ażeby zabiegi ich miały odnieść poważniejsze sukcesy u kupiectwa polskiego. Czynniki, rządzące miastem, żyjącem prawie że wyłącznie z handlu i przemysłu, zakrojonego na wielką skalę, zbyt zależne są od sfer handlowo-przemysłowych, ażeby ich życzenia bagatelizować miały. Zbyt widocznem wobec tego jest, że rządzące sfery gospodarcze Gdańska, chciałyby jaknajwiększy zysk ciągnąć z obrotu handlowego z Polską, zwalczając przytem polskość na każdym kroku, ku czemu pośrednio przyczyniają się sfery gospodarcze Gdańska za tak bezwzględne wobec polityki Senatu, gdyż wiadomo, że we wszystkich hanseatyckich miastach, kupiectwo decydowało o polityce miasta i wpływ ten na ogół się nie zmniejszył, chociaż Hanza dawno patronować przestała.

Jak przedstawia się w rzeczywistości polski charakter eksportowy Targów Gdańskich? Najlepiej wyjaśnia to Targi Gdańskie same, co zresztą już uczyniły w organie urzędowym

targów wystaw niemieckich. Przytoczę tu odnośny ustęp, mówiący z okazji odbytych Targów jesiennych o zadaniu Targów Gdańskich.

Wystawca uważa za Targ jako giełdę, na której może swój towar sprzedać. Przypuszcza więc że przybędzie odpowiednia ilość bezpośrednich odbiorców, a nie widzów jak na wystawę, która jest raczej imprezą reklamową. W Gdańsku można to było zaobserwować; zgrabne wskazanie na zwiększone obciążenie, (ze sposobu reklamowania i opracowania niedozwolonej pracy, widać że kieruje Targami nadzwyczaj rutynowany fachowiec) przyciągnęło wielką liczbę poważnych refleksantów z Polski i innych państw północnych i zaobserwowano ożywione interesa. Fakt, że Polska bezwzględnie potrzebuje niemieckich towarów, a omija targi niemieckie, daje Gdańskowi wielką ilość kupujących. Przykład z niedawnej przeszłości daje Kolonja, dla której wskutek okupacyjnej granicy celnej, stał Zachód otworem i Kolonja wskutek tego posiadała koła kupujących z Francji, Belgii a nawet Anglii. Obecnie po usunięciu politycznych powodów zamyka się „otwór zachodu”. ginie zainteresowanie Targami Kolońskiem, a interesanci wracają do tradycyjnych i większych Targów Lipskich. Kolonja straciła swój teren eksploatacyjny, a przeto i odbiorców, znikają przeto również i wystawy.

Gdańsk natomiast zatrzymuje swój teren eksploacyjny, rozszerza go przez zgrabne wykorzystanie korzystnych okoliczności t. zw. złączenie do polskiego obszaru celnego P. R. powiększa przez to stale liczbę

swych wystawców. „Artykuł kończy się słowami“. Targi bez terenu eksploatacyjnego ulegną, inne (czyli Gdańsk) wyjdą jeszcze silniejsze.

Sądzić należy, że dość jasno wykazano rzeczywisty charakter Gdańska. Nie należy się dziwić, jeśli Gdańsk dla spopularyzowania swych Targów w Polsce mieni się być polskim Targiem eksportowym, dziwić się raczej należy pewnemu odłamowi polskich sfer gospodarczych a nawet rządowym, że wytrwałe kruszą kopje dla Targów Gdańskich i innych impres gdańskich.

Bojkotu gospodarczego Gdańska nie należy oczywiście rozumieć jako bojkotu portu gdańskiego. Przysługujące nam prawa należy wykorzystać w zupełności, omijać jedynie należy pośrednictwo Niemca gdańskiego. Dla idealnego osiągnięcia tego celu posiadać musimy nie tylko własną flotę handlową, lecz nauczyć się sprzedawać nie „fob“ Gdańsk lub Gdynia, ale „cif“ odbiorcy kupować zaś nie „cif“ Gdańsk, lecz „fob“ port sprzedawcy, ażeby rzeczywiście wpłynąć na transport towarów w obrocie handlowym z Polską, i w obrocie handlowym z Polską i za potrzebny do istnienia tonaż transportowy. Co jednak mają powyższe najżywniejsze zadania nasze wspólne z zaniechaniem bojkotu sfer gospodarczych Gdańska? Współpraca z Gdańskiem zasilala kupiectwo gdańskie, lecz nie kupiectwo polskie, gdyż nam utrudniano osiedlania się najrozmaitszymi sposobami. Jeśli więc nie zerwiemy z metodą zasilania Gdańska i nie przejdziemy do tworzenia własnego kupiectwa eksportowo-importowego, pozostaniemy faktycznie

biernym „hinterlandem“ Gdańska.

Musimy mieć port własny, dla naszego eksportu i importu, a nie narzucającego nam pośrednika wrogiego, chcącego zmonopolizować na naszą niekorzyść handel nasz w swych rękach.

Polska port własny mieć musi, jeśli nim nie chce być Gdańsk lędzie nim za kilka lat Gdynia. W najżywniejszym interesie polskich sfer gospodarczych natomiast leży uniezależnienie się od szkodliwych elementów obcych, a do takich musimy gdańskie sfery gospodarcze z Targami na czele zaliczyć.

B. Sikorski,

Dyrektor Zw. Tow. Kupieckich w Poznaniu.

—o—

TARYFA POCZTOWA I TELEGRAFICZNA POCZTY POLSKIEJ W GDAŃSKU.

Poniżej podajemy taryfę poczty polskiej w Gdańsku, z której Polacy z obowiązku wyłącznie korzystać powinni:

Listy: a) prywatne do wagi 20 gram. 15 gr.; ponad 20 do 250 gramów 30 gr.; b) urzędowe do wagi 20 gram 15 gr.; ponad 20 do 250 gram. 30 groszy; kartki pocztowe: a) pojedyncze 10 dr.; b) z odpowiedzią 20 gr.; druki prywatne do wagi 50 gr. 5 gr.; ponad 50 gram. do 100 gr. 8 gr.; od 100 do 250 gram. 15 gr.; od 250 do 500 gram. 30 gr.; od 500 do 1000 gram. 40 gr.; druki urzędowe do wagi 50 gr. 5 gr., ponad 50 do 100 gram. 8 gr., ponad 100 do 250 gram. 15 gr., ponad 250 do 2000 gram. 30

gr.; — druki dla ociemniałych do wagi 3000 gram. 3 gr., — próbki towarów do wagi 250 dr. 15 gr., ponad 250 do 500 gram. 30 gr.; papiery handlowe do wagi 250 gram. 15 gr., ponad 250 do 1000 gramów 40 gr., — przesyłki mieszane do wagi 250 gramów 15 gr., ponad 250 do 500 gram. 30 gr., ponad 500 do 1000 gram. 40 gr., — listy wartościowe: a) należytość za list zwykły zależnie od wagi, b) należytość za polecenie 20 gr., c) należytość asekuracyjna od każdych 100 złotych 10 groszy.

Przekazy pocztowe pobraniowe, zleceniowe do 10 złotych 10 gr., ponad 10 do 25 zł. 25 gr., ponad 25 do 50 zł. 40 gr., ponad 50 do 100 zł. 60 gr., ponad 100 do 250 zł. 80 gr., ponad 250 do 500 zł. 1,20 zł., ponad 500 do 750 zł. 1,60 zł., ponad 750 do 1000 zł. 2 zł.

Należytość dodatkowe przy nadaniu:

Polecenie przesyłek pocztowych 20 gr., zwrotne poświadczanie odbioru (recepta zwrotna (zażądanie przy nadaniu) 20 gr., za doręczenie pośpieszne przesyłek listowych 50 dr., opłata za przesyłkę adresowaną poste-restante 2 gr., za nadanie przesyłki polecanej poza godzinami urzędowe-gr.

Taryfa telefoniczna: Za telegramy zamiejscowe i państwowe zwykle opłata od wyrazu 8 gr., najmniej jednak 80 gr., za telegramy zamiejscowe, prywatnie pilne (D) opłata od wyrazu 24 gr., najmniej jednak zł. 2,40., za telegramy prasowe opłata od wyrazu o 50 proc. niższa od opłaty za telegram zwykły to znaczy od wyrazu P. C. P. — 4 zł.

Targi i Wystawy.

Międzynarodowe Targi Wiedeńskie.

Zarząd Międzynarodowych Targów Wiedeńskich przeznaczył wystawcom polskim do dyspozycji podczas targów wiosennych w roku 1925 obszar 300 m². Ministerstwo Przemysłu i Handlu podając powyższe dowiadomości przemysłowców polskich, tuszy nadzieję, że w roku bieżącym w targach wiedeńskich uczestniczyć będzie poważniejsza grupa naszych przedstawicieli przemysłu, gdyż w roku ubiegłym udział wystawców polskich był bardzo nikły.

Koleje austriackie udzieliły znacznych zniżek na pociągi

pospieszne i osobowe. Odwiedzający Targi Wiedeńskie nie potrzebują żadnej wizy paszportowej; wystarczy wklejenie do paszportu znaczka wizy paszportowej, które są do nabycia po cenie 15.000 kor. austr. = 0,25 dol.

—o—

Pierwsza Pomorska Wystawa Rolnicza i Przemysłowa, a zjazd ogólny kupiectwa polskiego.

W czasie od 26. czerwca do 6. lipca 1925 r. odbędzie się w Grudziądzu wystawa, która po pięcioletnim okresie przy-

łączenia Pomorza do Polski dać ma pełny obraz stanu rolnictwa, przemysłu i rzemiosł na Pomorzu.

Jakkolwiek wystawa ta za główne zadanie swe ma przedstawienie pomorskiej wytwórczości, jednak nie zamyka swych podwoi i przed wystawcami z innych dzielnic Polski, którzy dla nawiązania ściślejszych stosunków ekonomicznych z Pomorzem pragnęliby wziąć udział w wystawie.

W czasie wystawy postanowiono na wniosek Grudzią-

dza na posiedzeniu „Razapolu“ Rady Związku Towarzystw Kupieckich Zachodn. Polski w Katowicach w dniu 24. ub. m. zwołać ogólny Zjazd Kupiectwa Polskiego w Grudziądzu. Protektorat obejmie „Razapol“. Czas, miejsce i dokładny porządek obrad ogłosimy w swoim czasie.

Ze względu na doniosłość wspomnianej wystawy pospieszamy już dziś zwrócić uwagę członków naszych i zachęcamy gorąco do wzięcia jaknajwiększego udziału tak w wystawie jak i w Zjeździe.

Komunikaty.

Dotyczy obrotu ze sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Śląski Urząd Wojewódzki, Wydział Skarbowy, zawiadamia, iż p. Min. Skarbu rozporządzeniem z dnia 20. VI. 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 poz. 553) zarządził, że **obrot z sprzedaży wyrobów tytoniowych** ustalić należy w myśl ustępu 6 art. 5 ustawy z 14. V. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 412) **od dnia 1. lipca 1924 r. przyjmując jako zarobek brutto sume prowizji**, wyznaczonej przez Ministra Skarbu.

W myśl powyższego zarządzenia Wydział Skarbowy u-nieważnia okólnik Nr. 33 z dnia 7. maja 1923 r. L. 15894-6025/II.

—o—

Rabat handlowy dla sprzedawców tytoniowych.

Ukazało się rozporządzenie Min. Skarbu z dnia 16. stycznia z ważnością od 15. lutego br. (Dz. U. R. P. Nr. 13 z dnia

1. lutego 1925 r.) ustalające rabat handlowy od wszystkich wyrobów tytoniowych, a zatem na

a) 13,5 proc. ceny detalicznej sprzedaży dla hurtowni-ków, pobierających wyroby tytoniowe w państwowych magazynach lub fabrykach wyrobów tytoniowych położonych w siedzibie ich hurtowni (t. j., w tej samej miejscowości);

b) 14,5 proc. ceny detalicznej sprzedaży dla hurtowni-ków, pobierających wyroby tytoniowe w państwowych magazynach lub fabrykach wyrobów tytoniowych położonych poza siedzibą ich hurtowni;

c) 10 proc. ceny detalicznej sprzedaży dla detalistów;

d) 7 proc. ceny detalicznej sprzedaży dla „domowych sprzedaży wyrobów tytoniowych“ (§ 6 ustęp 1 rozporządzenia z dnia 20. marca 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 42 poz. 285).

Monopol sprzedaży soli.

Wydział Skarbowy Śląskiego Urzędu Wojew. komunikuje:

Z dniem 31. stycznia 1925 r. wprowadzony został monopol sprzedaży soli w całym państwie rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. grudnia 1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 117 poz. 1043). Aż do wydania rozporządzenia wykonawczego nie zarządza się narazie żadnych zmian ani w sprzedaży, ani w sposobie poboru; wszystkie jednak osoby, które mają zamiar nadal prowadzić handel solą, obowiązane są do dnia 1. marca 1925 r. zgłosić ten zamiar właściwej władzy skarbowej w sposób podany w rozporządzeniu wykonawczym, które ukaże się w najbliższym czasie.

—o—

Powrót do dawnych świąt.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zniesieniu szeregu świąt przyjęte zostało przez opinię publiczną nieprzychylnie i napotykało na sprzeciw i protesty. Rada Ministrów zastanawiała się więc nad kwestją tą ponownie i uchwaliła przywrócić poniedziałek Wielkanocny i Zielonych Świąt jak i drugie święto Bożego Narodzenia. W ten sposób do 10 dni świątecznych przybywają jeszcze trzy dalsze.

—o—

Najbliższe Polskie Traktaty handlowe.

Pośród najbliższych traktatów handlowych, jakie Pol-

ska pragnie zawrzeć, na czoło wysuwają się traktaty: z Hiszpanją, Grecją, Persją i Bułgarią. Ostatnie trzy dotyczą krajów, stanowiących możliwość rynku zbytu dla Polski. Obecnie gromadzone są materiały i opinie sfer gospodarczych, poczem nastąpią propozycje rokowań. Co się tyczy traktatu Polsko-Hiszpańskiego, to jest on o tyle realny, iż prace przygotowawcze zszalały znacznie posunięte.

—o—

O traktat handlowy z Portugalją.

Ministerstwo przemysłu i Handlu donosi, że przystępuje do rokowań o traktat handlowy z Portugalją. Traktat ten ma zapewnić Polsce korzystanie z Portugalskiej taryfy minimalnej.

Nadmieniamy, że głównemi artykułami naszego wywozu do Portugalji były dotychczas:

Szczyna, klepki, deski, łąty, siód, terpentyna, smoła i pochodne, części maszyn, wyroby z żelaza kutolanego, wyroby kotlarskie i inne wyroby żelazne, cynk, skóry wyprawione, płótno bawełniane.

—o—

Wycofanie banknotów Czechosłowackich.

Zwracamy uwagę, że będące u nas jeszcze w biegu banknoty po 1.50 kor. czeskich z datą wydania 15. IV. 1919 r. z końcem roku zeszedłgo utraciły prawo obiegu i do dnia 31. grudnia 1926 roku wymienione tylko w państwach Banku Emisyjnym w Pradze.

Po tym terminie tracą wszelką wartość. —o—

Zmiany w wydawaniu paszportów.

Komisariat Rządu na miasto stoł. Warszawę komunikuje, iż na podstawie odnośnego rozporządzenia Ministra Spraw Wewn., poczynając od dnia 15. b.m. zarządzona została przez Komisariat Rządu zmiana przy wydawaniu paszportów zagranicznych, polegająca na tem, iż tylko te paszporty będą wykonane, za które petenci opłacą uprzednio stawkę paszportową. Dotychczas opłata paszportowa była pobierana przy odbiorze paszportów. Przyczyną która wywołała powyższe zarządzenie Ministerstwa

Spraw Wewnętrznych, jest duża procentowa ilość paszportów, wykonanych na skutek złożenia podania a nieodebranych później przez petentów. —o—

W sprawie obrotu czekowego z Ameryką.

Związek banków polskich poczynił kroki, celem przyspieszenia przesylek, listów z Polski do Ameryki, które obecnie przychodzą z Polski stosunkowo znacznie później, niż listy nadawane z innych krajów. Związek banków polskich zwrócił uwagę, że odbija się to bardzo niekorzystnie na naszym obrocie czekowym z Ameryką i wywołuje straty finansowo-gospodarcze.

Różne.

Apel do Zarządów P. Z. T. K.

Nie ulega wątpliwości, że pielegnowanie życia towarzyskiego należy do jednych z pierwszych postulatów organizacyjnych i wpływa decydująco na rozwój danego towarzystwa.

Ze względu na dobro ogółu i w interesie wzajemnego bliższego zapoznania się, prosimy Zarządy do urzędzeń obok posiedzeń miesięcznych, które pod każdym warunkiem każdy miesiąc odbywać się powinny, do regularnych schadzek koleżeńskich, uroczajonych pogadankami, grą towarzyską itp.

PRZYKAZANIE DLA KUPCA POLSIEGO.

Obowiązkiem każdego kupca polskiego jest:

1. Należać do miejscowego Polskiego Towarzystwa Samodzielnego Kupców zrzeszonego w Polskim Związku Towarzystw Kupieckich w Katowicach.
2. Być obecnym na każdym posiedzeniu miejscowego Towarzystwa.
3. Płacić punktualnie składki.
4. Agitować za Towarzystwem i Związkiem i zjednywać nowych członków.

5. Donosić o spostrzeżeniach i ważnych sprawach handlowych i ogólnych wprost do Związku w Katowicach Andrzeja 6 lub do miejscowego Towarzystwa.
6. Czytać regularnie dostarczany bezpłatnie organ Związku „Informator“.

DOBROWOLNA OFIARA.

Na nagłące potrzeby organizacyjne złożył p. Szulgit, właściciel drogerji z Tarnowskich-Gór 50 zł. w Sekretarjacie Związku.

Za ten dar składamy szczere podziękowanie.

Administracja Związku PZTK.

Sprostowanie.

W nr. 2/3 „Informatora“ z dn. 1. b. m. ogłosiliśmy referat prezesa Związku p. W. Jerzykiewicza na temat „Położenie gospodarcze Kupiectwa Polskiego na Śląsku“ i przez zmianę słów przez zecera zakradł się błąd o tyle, że z artykułu wynika jakoby referat ten wygłosił

prezes Związku na życzenie Izby Handlowej, podczas gdy z ogłoszenia wynikać powinno, że referat wygłoszony został z okazji zwołania posiedzenia przez Izbę Handlową, co znacznie zmienia sens o co nam też chodziło i co niniejszym prostujemy.

PALARNIA KAWY

ELWE

Właśc.: Leppich i Wieczorek
KATOWICE BOGUCICE

Telefon 1147
P. K. O. 302 834

Hurtownia cacao, herbaty, towary korzenne w opakowaniu i luźne :—: **SPECJALNOŚĆ:**
Mieszanka 20% kawy, 80% kawy słodowej — Dobry i tani napój dla biedniejszych i zamożnych
Prosimy uważać na nasz odznak **ELWE**

Haase i Mędlewski

**Ziemiopłody
i przetwory
młynarskie**

Katowice

Telefon 1385

Dajemy dogodny

Kredyt na węgiel

u nas zakupiony.

Spółka Przemysłowo - Górnicza z o. o.
Katowice, ul. Poprzeczna 14.

Telefon nr. 392. Adr. telegr.: Górnik, Katowice.
(4102-56)

Baron i Flieger

Właśc.: St. Flieger i W. Jerzykiewicz
Katowice, ul. św. Pawła 3

Hurtownia Drogeryjna

Chemikały, Farby, Lakiery.

Carbolineum, Kreda spławiana
Gips, Pokost, Terpentyna
Octowa esencja luźno i w butelkach
Benzyna, Klej w tabliczkach i w beczkach
Kafonia, Grafit, Natron, Naftalina, Rycynus
Potaż, Salmiak, Siarka, Ultramarina

==== Najtańsze źródło zakupu. =====

Import. Tel. 1187 i 788, po zamknięciu biura 542 Eksport.

Biblioteka Śląska

54280

II

1925.24
Pracownia Śląska

ksd — 914/65 100 000 szt.

Górnośląski Bank Handlowy

Sp. Akc.

*Katowice,
ulica Młyńska nr. 3.*

Oddziały:

Mikołów,

Rybnik,

Tarnowskie Góry,

Żory.

Załatwia

wszelkie interesy bankowe.